

FERENCES KÖZLÖNY

1937.

Március hó

XVII. év

TARTALOM :

Terciárius naptár.

Akit a Megfeszített magához ölelt.
Pálffy Erzsébet grófnő: Szent József
gyónatószéke.

Amikor a gyermekek adnak példát.
Dr. Bendefy László: Johanka test-
vér levelének tudományos jelen-
tősége.

A lourdesi Szűzanya megvédője.
Kállay István: Valóban Isten Fia
volt!

Szent Ferenc a lélekmentő. ISTEN
AKARJA.!

Jézus töviskoronája.

P. Roznik Rajnér OFM.: Krisztus
utján.

Salamon M. Margit: Szent Ferenc-
hez (költemény).

P. Szabados Anzelm OFM.: A Bold.
Szűz hét örömeinek rózsafüzére.

A kat. élet megújulása a nemzeti
Spanyolországban. Ky.

P. Barkata Fábían OFM.: A ski-
petár fia.

Válasz kérdésünkre és viszont-
válasz.

Rendünk világkrónikája.

Szerkesztői üzenetek.

Rendi élet.

Könyvkritika.

Akit a Megfeszített magához ölelt.

Szent Ferenc a szenvedő Jézust nem festett üvegen át nézte, hanem az ima és szemlélődés, a szentségi és titkos élet szülte benne meg azt a krisztusi alakot, amelyben a szenvedés és a halál nem tüntette el az emberi voltot, viszont az istenség is teljes ragyogásában mutatkozott.

Az ő valóságos érzéke csodálatos hatásokat vált ki, amikor Jézus szenvedését szemléli: hódolatos tiszteletet, fájdalmasan megértő együttérzést, áldozatos szeretetből fakadó lángoló odaadást, önmagát fölemésztő engesztelő buzgóságot, amely viharos érzéseket kelt lelkében és örli, de egyszersemind egyre közelebb is hozza Mesteréhez.

Ez vesz erőt rajta, ha erdőben magányos kereszt elé térdel, vagy ha báránykát vágóhídra visznek vagy amikor testi és lelki bélpoklosokat lát . . . És bár állandóan az a veszély fenyegeti, hogy kitör belőle a fájdalom és a részvét vihara, mégis folytonos derű is honol szívében és vidám lelkületét semmi sem győzheti le. Benne a fájdalom részvéte nem ölte ki szívéből a jókedvet, az öröm érzései nem tették érzéketlenné (Cel. Tamás).

Áldozat és megdicsőülés, jámbor szenvedés és szent vídám-ság az isteni szeretetben gyökereztek és alakultak összhangos lelkületté. Különbén is csodálatos nyugalom azért szomorkodni, aki Mesterünk!

Szent Ferenc sóvárgott a szenvedés után és lángbuzgalommal igyekezett cselekedni annak érdekében, akit titokzatos belső életében önmagában folyton alakított, magába vésett, hogy kegyelmekkel ékes szelleme tiszta körvonalakban és egyéni utánzással formázza meg Jézus eszményét.

Igy alakult ő Isten énekesévé éppen akkor, amidőn emberi számítás szerint legkisebb oka sem mutatkozott a Naphimnusz megalkotására. Benne azonban más fény gyúlt ki, és ennél mindent Jézusa szemével látott, akihez hasonlítani az ő leghőbb vágya és a legnagyobb boldogsága! Hogyne ujjongna föl lelke, amikor a Fájdalmak Útján odaállhat isteni Megváltója mellé és megoszthatja Vele keresztjét!

A Szent Lépcsőkről feléje piroslik az Istenember vére, és amikor az Alvernán kapott sebhelyekből kiserken az ő vére is, szinte hallja már a mennyei karok énekét: „Ezek azok, akik a nagy sanyargatásból jöttek és megmosták ruhájukat és fehérré tették a Bárány vérében!” (Jel. k. 8, 14.) Így kapcsolódik össze nála a nagy-péntek a húsvéti diadallal. Amikor majd megszakad szíve a Keresztrefeszítettet látván, ugyanakkor egész lényén át valami folyton erősödő felmagasztosulás hullámszik, mint a jövő boldogság előíze . . .

Síró szemén az örök hegyek ragyogása tükröződik vissza, és összetört testén a jézusi vonások kezdenek tündöklenni. És minél kevesebb marad benne a földi életből, annál szellemiebb. A szellemet pedig nem kötik le, nem érdeklik a földiek . . . Mi is akkor élvezzük az Ő békéjét a szenvedések és a megpróbáltatások közepette, ha Szent Ferenc Atyánk példájára önzellen és áldozatos szeretettel igyekszünk szenvedő Üdvözítőnk szerint alakulni, és magunkról elfelejtkezni.

Szent József gyóntatószéke.

írta Pálffy Erzsébet grófnő.

Néhány évvel ezelőtt egy kis tiroli faluba vetődtem. Megnéztem a templomát is. Mondhatom, szegényes kis istenháza volt. Annál inkább feltűnt a díszes faragásokkal borított, világos diófából készült öblös gyóntatószék. Jól szemügyre vettem. A homlokzaton Szent József képe díszelgett és alatta lába illesztve egy régi hatkrajcáros az 1891. évből. Ez kíváncsivá tett. Bementem a sekrestyébe és megkérdeztem a szelídarcú, öreg plébánost, miért került a szép gyóntatószékre a hatkrajcáros. „Oh, ez az ötszázadik hatkrajcáros” — mondta áhítatosan és elmesélte, úgy amint itt következik.

*

Gyóntatószék kellett a templomnak, mert csak egy szűlette kis térdeplője volt, de a község lakói oly földhözragadt szegény emberek voltak, hogy semmi reményük sem lehetett a szükséges pénz előteremtésére. Pedig a plébános még azt is megette, hogy elment a faluban élő dúsgazdag, de hitetlen boltoshoz és nagyon alázatosan kérte, adakozzék erre a célra. Tőle ezt a gúnyos választ kapta:

— Úgy tudom, a templom Szent Józsefnek van szentelve. Csinálja meg ő a gyóntatószéket, hisz' asztalos volt!

*

Egy februári napon igen népes volt a kocsmá. Az egyik asztalnál néhány iparos üdögélt, köztük az építész-faragó mester.

— Még csak hat hét van Szent József napjáig — sóhajtotta a faragó. — Szegény plébános úrral már agyontörjük a fejünket, de sehogysen tudjuk a szükséges ötszáz forintot előteremteni.

A szomszéd asztalnál ülő gazdag boltos meghallotta szavait. Már a harmadik liter bornál tartott és a szesz hangos jókedvre derítette. Átkiáltott.

— Ha össze tudtok gyűjteni 500 darab hatkrajcárost az 1891. évből Szent József napjáig, akkor ezer forintot adok a gyóntatószékre!

*

Megindult a lázas hajtóvadászat az 1891-ben vert hatkrajcárosok után. Bejárták a szomszédos falvakat, sőt a városban is kerestek, kutattak, de nem tudtak többet összehozni 499-nél, úgyhogy elveszettnek látszott a gyóntatószék ügye.

Elkövetkezett március 18. napja. A faragó, aki igen buzgó katolikus volt, nagy bánattal elment a templomba, letérdelt Szent József oltárához és könyörögni kezdett:

— Szent József, te vagy a mi templomunk védőszentje, csak hat krajcárt adj a gyóntatószékhez. Ezen fordul meg minden. Talán még a boltos kemény szíve is meglágyulna, ha megtudná, hogy megsegíted azokat, akik bíznak benned.

Amikor kijött a templomból, szinte beleütközött két vándorlegénybe. Az egyik megszólította.

— Uram, legyen szíves, dobja be ezt a hatkrajcárost Szent József perselyébe. Mindketten Józsefek vagyunk és szeretnénk adni neki valamit holnapi ünnepére. Sajnos, magunk is szegények lévén, több nem telik.

A faragó mester csodálkozva vette át a pénzt. A legények elköszöttek és már mentek is. Elgondolkozva tért vissza a templomba. Véigment a főhajón. Megállt a Szent József-persely előtt. Már éppen be akarta dobni a pénzt, amikor hirtelen átvillant az agyán, hátha ez a hiányzó hatkrajcáros. Megnézte az évszámot . . . 1891 volt.

*

Amikor elmondta a gazdag boltosnak a történetet és leszámolta az asztalra az ötszáz darab hatkrajcárost, a hitetlen ember arcára fagyott a mosoly. Némán nézte a nagy halom pénzt. Homlokáról gyöngyözni kezdett a verejték. Remegő kézzel illesztette a kulcsot az asztal fiókjába. Kivette a fekete bőrszakot és leszámolta az ezer forintot. A hangja fojtott volt és rekedt, amikor megszólalt:

— Adja oda a plébános úrnak és mondja meg, én szeretnék az első lenni, akit abban az új gyóntatószékben meggyóntat.

—

Amikor a gyermekek adnak példát.

Egy fiatal asszony elkeseredésében elhagyta otthonát és hátrahagyott levelében bejelentette, hogy a vonat kerekei alá veti magát hétéves kislányával együtt, akit magával vitt. Hozzátartozói rémülten telefonáltak a rendőrségre és a hatóság elrendelte, figyeljék a vasútvonalakat.

Este nyolc óra tájban megtalálták a szerencsétlen asszonyt. Csupa rongy volt a ruhája és kislánya kétségbeesett erőlködéssel kapaszkodott belé, hogy megakadályozza a továbbhaladásban. Hazavitték őket. Az anya később maga mesélte el, hogy gyermeke, aki az iskolában már megtanulta, hogy az öngyilkosság mily szörnyű bűn, amikor a vasuti sínek közelébe érkeztek és megtudta, mi készül, viaskodni kezdett vele, a dulakodás hevében elszakította ruháját és szinte hihetetlen erővel tartotta vissza.

*

Cesidio Lattero egy konvertita írta:

— Erőszakos befolyást akartam gyakorolni gyermekeimre, különösen a legnagyobbra. Emlékszem, egyik este azt mondtam neki: Ha katolikus akarsz lenni, akkor már reggel ötkor fel kell kelned. De ha nem kelsz fel, akkor nyolckor elmegyünk együtt a protestánsokhoz. Nem felelt, de a szeméből láttam, hogy nem fog velem jönni. Csakugyan. Másnap, egy sötét, hideg téli reggelen, gyermekem ötkor felkelt és elment a katolikus templomba misére. Nem is tudom leírni, milyen megrendítő leckét jelentett ez számomra. Ma is hiszem, hogy Isten szólt hozzám kicsiny gyermekem útján.

Johanka testvér levelének tudományos jelentősége.

írta Dr. Bendefy László.

II.

Magna Hungaria magyarsága Johanka fr. levelének tükrében.

A szóbanforgó levél az egyetlen írásos adat, amely felvilágosítással szolgál a tatár igába került uralvidéki magyarság sorsát illetően. Johanka fr. közli, hogy a tatárok Baszkiria élére főfejedelmet (kormányzót) állítottak, nemkülönbén minden falunak is megvolt a maga tatár bírása is.

Már az eddigiekből is láthattuk, hogy a tatár elöljárók és a magyar őslakosság között tűrhetően jó volt a viszony. „A tatárok megengedik nekik, — írja Johanka fr., — hogy saját törvényük... szerint éljenek,” csupán az évi adó pontos beszolgáltatásáts a katonakötelesek fegyverszolgálatát követelik meg. Ne ugyanaz az okos gyarmatpolitika-e ez, mint amelyet ma az olasz- és angol gyarmatokon tapasztalunk? Hogyan is állhatott volna fenn évszázadokig a nagy kipcsaki birodalom, ha a mongol hódítók nem ehhez az okos gyarmatpolitikához folyamodnak!?

Bizonyára sokak számára meglepő az az emelkedett erkölcsi világnézet, amelyet — a tatár előkelőségeket illetően — Johanka fr. sorai tükröznek vissza. Írja ugyanis a kiváló misszionárius, hogy Baszkiria (tatár) főfejedelménél úgy találták, hogy kísérete nagy részével „a szaracénok tévelygésében leledzik”. Mikor pedig prédikálni kezdtek nekik, ők így szóltak hozzájuk: „Ha előbb jöttetek volna, minden bizonnyal ezt a vallást fogadtuk volna el, de fejedelmi személyeknél illetlen dolog, hogy könnyű szívvel elpártoljanak az egyik vallástól, amelyet egyszer elfogadtak és a másikhöz álljanak”.

Ez az állhatatosság, ez az elvhűség nemcsak a tatárság hitéletére, hanem politikai felfogására is felette jellemző. Ez és a bátorsággal párosult fanatizmus volt a mongol birodalom gyors előretérésének és hosszú fennmaradásának alapja! A világháborúban nem egyszer megesett, hogy a rohamozó magyar bakákat a román lövészekben magyar szitokszóval fogadták. — Ne löj, testvér, te is magyar vagy! — fordultak a mieink csángó véreikhez. — Mi a román királynak esküdtünk fel! — hangzott a válasz.

Ez a nyakas, magyar hűség, ez a keresztényi jellemzilárdság ütközik ki Johanka fr. leveléből is: A magyarok . . . „mikor gazdáik háborúba mennek . . . fölfegyverkezve követik őket, hűségesen szolgálják nekik a szaracénok ellenében, együtt harcolnak velük s emberül állják a fogadott hűséget”. Azt hiszem azonban, ebben a hűségben, fegyverbarátságban a kétségtelen vérkeveredés is nagy szerepet játszott.

Johanka testvér expressis verbis írja tehát, hogy Bascardia főfejedelme (tatár kormányzója) családjával együtt „a szaracénok tévelygésében leledzik”. Másutt is kicsendül soraiból az a tény,

hogy a tatár bírák nem keresztények, hanem többnyire mohamedánok voltak.

Mégis egy helyütt előfordul az az érdekes kitétel a levélben, és pedig a szibir követekkel kapcsolatban: „*ad nostrum christianum iudicem Bascardorum (venit nuncius)*“, azaz: baskirjaink (magyarjaink) keresztény bírójához (jött egy követ), stb.

M. Bihl az Arch. Francisc. Hist. XVII. 61. oldalán aggodalmát fejezi ki e látszólagos ellentmondás miatt. Szerintem egyáltalán nincs okunk ellentmondásról beszélni, sőt azt mondhatnám, nagyon is világos, értelmes a levél szövege. Nem azt írja ugyanis Johanka fr., hogy magyarjaink egy, vagy egyik keresztény bírójához jöttek a követek, hanem kifejezetten „*magyarjaink keresztény bírójáról*“ beszél. Értsd: a két szerzetesnek sikerült az egyik tatár bírát a keresztény hitre térítenie. Ezt a bizonyos keresztény bírát keresték fel a későbbiekben a szibirbeli követek, mert nála ügyük méltányos és gyors elintézését remélték.

Földrajzi és néprajzt vonatkozások.

Johanka fr. levele Magna Hungáriáról földrajzi adatokat nem közöl, ellenben annál értékesebb megjegyzéseket tesz Szibiriára vonatkozóan. „Ez a Szibiria — írja — az Északi-tengerrel határos, élelmisszerekben igen gazdag tartomány, de olyan szigorú a tele, hogy az odavaló kutyákon kívül csak kevés állat tud járni a tömérdek nagy hóban. A hatalmas termetű kutyák négyesével húznak egy kis szánkót, amelyen csak egy ember és a neki szükséges élelem és ruhanemű fér el“.

Ugyanígy emlékeznek meg a szibiriei kutyaszánokról Ibn Fadhlan (X. sz.) és Ibn Batuta (XIII. század) arab utazók is.⁴⁾

Pfizenmayer a szibiriei kutyaszánokat így írja le⁵⁾: „Ezek a szibiriei kutyaszánkók végtelenül érdekes, tartós és elmés alkotmányok, pedig, vagy talán éppen azért, mert egyetlen szeg sincsen bennük. A kemény hajlékony fából összeállított lapos szánkó minden részét iramszarvasbőrből készült szíjakkal erősítik egymáshoz s így eléri, hogy a hajlékony illesztések nagy zökkenések, vagy odaütésekkel sem törnek össze, vagy válnak szét. Ez meg nagyon fontos, mert a szibiriei szánkóhúzó kutya nem olyan szelíd hajtóerő, mint teszem a fiákerkocsi lova. Ezek azok a leghíresebb állatok ebben a nembn, a sarkutazók is mindig szibiriei kutyával, különösen a Jana, Indigirka és Kolima alsó folyása mentén tenyésztett kutyákkal járnak. A külsejük majdnem olyan, mint a lamut, vagy jakut vadászok vadászlajkái csak éppen valamivel kisebb termetűek. Az ereikben csörgedező farkasösök vérét bizony nem tagadják meg sem külsejüket, sem vadságukat illetően. De úgy látszik, minden további domesztikáció káros lehetne teherhírusukra és kitarításukra, mert minél vadabbak, annál büszkébbek rájuk a partmenti, kutyá-

⁴⁾ V. ö. Chwolson: Izvjesztija o chozarach, burtasach, bolgarach i madjarach c. m. (Oroszul!)

⁵⁾ Pfizenmayer: Keletszibiria ősvilága és ősnépei. Bp. é. n. Franklin.

kat tenyésztő halászok. Pedig hát vadságuk néha életveszedelembé, komoly helyzetbe hozhatja a félig fekvő helyzetben, egy háttámaszhoz támaszkodó utast“.

A szibíriai lakosság vallásosságáról azt írja Johanka fr., hogy — bár sokan felveszik közülük a kereszttség szentségét az eretnek orosz papok kezéből, „a megkereszteltek éppen úgy megmaradtak régi tévelyekben, mint a meg nem kereszteltek“.

Hogy mennyire helytálló Johanka fr. megfigyelése, kitűnik Pfizenmayer alábbi soraiból.⁶⁾ A világhírű utazó 1901-ben a „keresztény“ jakutok földjén járt, ahol is útközben egy hatalmas varázsló sírjára bukkant. „A sír — írja — négy magas fenyőszálon álló kálitkához hasonlított s a fenyőgerendákból a durván ácsolt sírhely résein át jól látszott a varázsló kaftánjának a prémje meg csontvázának néhány részlete. A jemscsikek szent borzadállyal meséltek, hogy ez a sír már 120 éve áll ezen a helyen és senki jótételek nem mulasztja el még ma sem, hogy a varázsló hatalmas szellemét néhány áldozatul odarakott tealevéllal, dohánycsipettel vagy aprópénzzel meg ne nyerje. Nagyon hatalmas varázsló volt, mondták, hát a szelleme biztosan még hatalmasabb.

A jakutok kereszténysége nem áll hát valami erős lábakon. A hegyek szellemét, a megholtak szellemét, a jóságos Napot tisztelik még ma is inkább. A keresztelkedés, egyházi házasságkötés stb. szertartásait nem tartják valami fontosnak. Ezt bizonyította az is, hogy amikor Pfizenmayer a nászszakomát tartó tajontól elköszönt, megkérdezte tőle, hogy hát mi lesz az egyházi esküvel? A tajon vállatvont és csak annyit mondott, hogy az nem olyan sürgős, mert egyelőre a menyasszony kis fia még nem bírná ki a 375 km. hosszú lovaglást a pópáig. A jakutoknál ugyanis az a szokás honosodott meg, hogy amikor a házasságot a pópa előtt megkötik, egy füst alatt mindjárt meg is keresztelik az odáig született gyerekeket. Ezeket a vallási ténykedéseket ugyanis csak muszájból csinálják, meggyőződésüknek igazán nincsen semmi köze hozzá“.

Johanka fr. legmeglepőbb közlése az, hogy a szibíriai bennszülöttek „... a halott ember fejéről lehúzzák a bőrt a hajjal együtt és ezt istenként imádják. Az arc lenyűzött bőrét pedig házaikba őrzik és házi isten gyanánt tisztelik“.

A modern utazók Szibíriából hasonlót nem említenek. Pfizenmayer ugyan utal arra, hogy egyes vidékeken az elhaltak koponyáit karóra tüzdelve tanyahelyük környékén tartják, de ezt a szokást sem találta általánosnak. Mindenesetre ő is a szellemkultuszra vezetői vissza.

Kétségtelen azonban, hogy a koponya, ill. a fejbőr lenyűzése és megőrzése, az ú. n. skalpolás igen régi eredetű. Különösen az északamerikai indiánoknál ismeretes e szokás, de megvolt a régi germán és sémi népeknél is. Különösképen divott a skitáknál, amint erről Herodotosz tudósít bennünket. Az amerikai angolok barbár

⁶⁾ Pfizenmayer: Kelet-szibíria ősvilága és ősnépei. Bp. é. n. Franklin.

módon visszaéltek e szokással: jutalmat tűztek ki az indiánus férfiak, nők, sőt gyermekek fejbőrére s ezzel siettették a bennszülöttek kipusztítását.

Johanka fr. ezen a téren merőben új adatot szolgáltat eddigi ismereteinkhez s közlésének megvan a maga komoly, tágai valószínűsége.⁶⁾

Egyébként ez a rút és embertelen szokás még napjainkban is dívik. Th. Daring⁷⁾ megrázó erővel írja le könyvében a braziliai „mammon”, vagy „zanza” kereskedelmet. Ez a két rejtélyes szó meggyilkolt emberek mumiaszerűvé aszalt fejét jelenti. Ezeket az ijesztően élethű, a halálküzdelem minden vonását megőrző, összezsugorodott emberfejeket megvan a hús, a haj és a bőr. „Mindenkinek, — írja — aki a csendestengeri kikötőket ismeri, megerősítheti azt, amit látott: az aszalt, néhány indián törzs titkos eljárásával mumiaszerűvé tett emberfej állandó kereskedelmi cikk Amazonas tartományban”. Úgyanez a szörnyű szokás, de más formában, azonban szigorúan kereskedelmi alapon Új-Guineában is fennáll. Daring szerint egy alkalommal 8 nap alatt 200 embert gyilkoltattak le a pénzsóvár kereskedők, hogy koponyákhoz jussanak. Őt fontot fizettek darabjáért!

Íme: ide fajult az ősi szellemkultusz!

*

Szibiriával kapcsolatban egyébként még meg kell emlékeznünk a következőkről. A levél „Sibur”, vagy alább „Sybur” kitétele nem vonatkozik az egész, mai értelemben vett Szibiriára, hanem annak csak egy igen kis részére. A régmúltban ugyanis a mai *tjumeni* kerület nagyjórésze volt a nyugatszibíriai tartomány, amelynek fővárosát *Sibir*-nek nevezték. Hatalmas erősség volt a középkorban, s Szibíria csak később kapta erről a várról a nevét, mert ez a vár (és város) lett 1708-ban a mai értelemben vett egész Szibíria fővárosa.

A régi város és vár romjai ma is láthatók Tobolszk város közelében, a Tobol és Irtyisz folyók torkolatának szögében. Kétségtelen, hogy Johanka fr. nem a mai Szibíriáról, hanem *erről a „Sibur” tartományról* beszél. Ennek a vidéknek szibíriák és orosz lakossága a mai napig sem tudta felszívni magába a középkorból ottmaradt tatár, osztyák, szamojéd és vogul elemeket. A primitív népség ma is főleg halász- és prémvadász, de az állattenyésztés és a földművelés is erősen teret hódított magának közöttük.

Kétségtelen, hogy a szibír követek nem vándoroltak végig Bascardián, hanem a legelső, tekintélyes bíróhoz állítottak be kérésükkel. Bizonyos ez már abból a megfontolásból is, hogy a követek azzal jöttek: hallottuk, hogy nálad négy keresztény pap időzik, küldj el hát közülük kettőt hozzánk, stb. Természetesen csakis a szibír határvidékkel szomszédos területekről szerezhettek ilyen pon-

⁶⁾ Th. Daring: Mammon. Bp. 1936. Singer és Wolfner kiad.

⁷⁾ V. ö. 2 a., 2 b-ben mit ír Juliánusz a mordvinokról a koponyagyűjtéssel kapcsolatban.

tos tudomást. Mivel pedig Bascardia hátárát keleten a Tura, Tobol és a Mijas folyók alkották, kimondhatjuk, hogy Johanka és Vilmos fráterek az ősi Magna Hungaria északkeleti csücskében hirdették az ígét, tehát a mai Cseljabinszk, Tjumend, Njzsnij Tagil, ill. Szverdlovszk (azelőtt Jekaterinburg) környékén.

Kétszeresen fájdalmas hiány tehát, hogy Johanka fr. nem közel közelebbi földrajzi és néprajzi részleteket Bascardiából, mert ő éppen azt a részét ismerte meg az ősi, szép Magna Hungáriának, amelynek bejárására Juliánusz atyának nem nyílt alkalm.

*

Mindezt összevéve megállapíthatjuk, hogy Johanka fr. levele minden szempontból kiválóan becses okmány és egyéb értékei mellett az *egyetlen írásos nyugati kútfő, amely Magna Hungaria XIV. századbeli sorsáról tájékoztat bennünket.*

Nem hallgathatom el azt a feltűnő stíluskészséget sem, amely Johanka fr. levelét ebből a szempontból is magasan a korabeli írások fölé emeli.

Megjegyezzük még, hogy Johanka fr. levelét Baszkardiából való visszatérte után írta meg, valahol a tatárok táborában. Hogy hol, valószínűleg sohasem tudjuk meg teljes bizonyossággal. „... iuxta Baschardiam“, mondja a levél keltezése, azaz „Baszkardia közelében“, vagy „B. szomszédságában“. Mivel nem lehetett ez a közeli hely Szibir tartományban, (mert akkor Johanka fr. levelét innen keltezte volna), valószínűnek látszik, hogy valahova a Mijas folyótól délre kerülhettek el Vilmos testvérrel egyetemben; talán a mai Kurgan, vagy Cseljabinszk vidékére.

A lourdesi Szűzanya védője.

1936-ban a francia nemzet 64-ik zárandoklatát rendezte Lourdesba 20 különvonattal. Ez alkalommal külön misét mondtak, dr. Boissarie születésének századik évfordulója alkalmából. Ezt a szerény orvost a Szűzanya erre a kegyhelyre hívta meg, és ő egész életét Szűz Mária szolgálatában töltötte: védte és magyarázta a Szent Szűz csodáit, amelyekkel az emberi szenvedésekre nyújtott vigaszt.

Mgr. Herlier püspök elnöklete alatt, az özvegy és gyermekeinek jelenlétében és előkelő közönség részvétele mellett, akik között sok orvos is volt, megemlékeztek az elhunytak orvosi működéséről, valamint a lelki életben tanúsított magatartásáról. Harcos ellenfele volt Zolának és az anyagelvű irányzatnak, kimutatva a lourdesi gyógyulások természetfölötti voltát.

Hogy ilyen támadásoknak elejét vegye az Egyház, a legszigorúbb vizsgálatnak vet alá minden csodának látszó gyógyulást. Az orvosi bizottságban megőrzik a legmesszebbmenő pártatlanságot. Így 1861-ig 100 gyógyulást állapítottak meg, és ezek közül csak 15 gyógyulást fogadtak el csodának. 1913-ig 4445 feltűnő gyógyulásról vettek fel jegyzőkönyvet az orvosok.

Valóban Isten fia volt!

írta Kállay István.

Cornelius százados és barátja, Caius szótlánul haladnak egymás mellett. A helytartó háza előtt reggel lezajlott események fölött tűnődnek. Egyszerre csak a százados lehajol a földre s onnan egy ezüst pénzdarabot emel fel.

— Mikor már a zsidó a pénzét is elszórja — mutatja a pénzt gúnyos mosollyal barátjának, — nagyon meg lehet habarodva.

— Nincs kizárva, hogy az az örült zsidó szórta el — veti oda megvetően a másik.

— Valami pénzről csakugyan motyogott — találgatja a százados, miközben titokzatos borzalom rázza össze és messzire hajítja az ezüstpénzt.

— Jupiterre mondom, aljasság, amit ez a rongy nép elkövetett — indulatoskodik a százados. — Alig védekezhetett az a szerencsétlen! Tisztességes római ilyesmire nem volna kapható.

— A helytartó is hibás — mormolja mintegy magában beszélve a barátja. — Volnék csak az ő helyében, negyedórán belül csend volna a városban!

— Gyáva. Fél a császártól. Ráijesztettek a zsidók.

— Jöttment hispán kalandor. . .

Amint az Antónia-vár felé haladnak, eszeveszett tömeggel találkoznak, amely szinte tébolyodottan ordít. A tisztek odasietnek a vár kapujához. Cornélius és barátja kapják meg a parancsot, hogy a kivégzésnél intézkedjenek és a rendet a katonákkal fenntartsák.

— Te vezesd a kirendelt őrséget — bízza meg a százados Caiust, — én pedig majd ezt a piszkos csürhét tartom szemmel. Ha már a helytartó nem bírt velük, majd én csillapítgatom őket néhány jól elhelyezett korbácsütéssel.

*

A szűk sikátorokban óriási tömeg tolong. Szarutülkök rikácsolnak bele a zsvajba. Csak gomolyogva haladnak előre.

— No, hej! Kiszorítod belőlem a lelket, részeg disznó! — méltatlankodik egy horpadtmellű, hórihorgas alak, akit a tömeg szinte emel magával.

— Lépni sem tudok, — nyögi — mit ökleldöztök?

— Maradtál volna otthon! — röhögi egy borízú hang.

— Miért nem kéred meg ezt a názáretit, hogy gyógyítson ki a szárazságodból? — csipkelődik valaki.

Nagy vihogás bugyborékol körülötte erre a megjegyzésre.

— Annak az ácsnak elég most a maga baja — jegyzi meg az egyik bölcselkedő.

Nagy nehezen tágasabb útszakaszra érnek, ahol némileg enyhül a tolongás. A százados felpattan lovára s a tömeg mellett haladva figyeli viselkedését. Hátranéz. Nem messze a tömegben meg-

pillantja Jézusnak görnyedt alakját. Haja véresen csapzik arcába, lába remeg a kimerültségtől. Valamivel hátrább tőle, még két halálraítélt cipeli vállán a szégyenfát. Ebben a pillanatban látja, hogy Jézus lerogy a földre. Két kezével pihegve támaszodik fel, mialatt a keresztfa lecsúszik válláról. Az egyik pribék erre odaugrik és teljes erejéből belerúg a szenvedő Emberfiába. A százados szikrázó szemmel sarkantyúzza meg lovát és odaugrat, aztán irgalmatlanul végigvág korbácsával a pribék arcán.

— Gazember! Nem látod, hogy elalélt? — rivall rá az állatiás kinézésű hóhérra. Azután megállíttatja a menetet, majd körülnéz. Szeme egy munkáskülső emberen akad meg. Tagbaszakadt férfiú és a százados pillanatok alatt határoz. A menet összetorlódott csoportokban figyeli a századost.

— Hogy hívnak? — kérdezi a vállas férfiútól.

— Simon a nevem.

— Hová való vagy?

— Cyrenébe.

A százados Jézusra mutat.

— Segíts neki! Emeld fel azt a gerendát és hozd utána.

S a korbács újra vészesen suhan meg a levegőben. Az ember — kelletlenül bár — vállára emeli a szégyenfát és a menet újra megindul.

A durva tréfák elhallgatnak. A tömeg igyekszik csendben követni őket, mert a százados veszedelmes közelségben lovagol.

Amint leérnek a hegyoldalról, az út szélén egy zokogó asszony várakozik, akit több síró asszony vesz körül. A százados figyel. Jézusra néz, aki mennyei szelídséggel pillant fel a zokogó asszonyra. Édesanyja. . . Corneliusnak most hirtelen eszébe jut az az örült vörös zsidó, aki valami láthatatlan asszonyhoz intézte kétségbeesett szavait és — maga sem tudja hogyan — most összefüggést talál a zokogó asszony és a reggeli jelenet között. Ebben a pillanatban az asszony felsikolt.

— Fiam, drágalátos fiacskám!

Odatámolyog vérző Fiához. Egy poroszló kettőjük közé akar törni, hogy szétválassza őket, de a százados villámzó pillantására visszahúzódik. Az Üdvözítő némán néz édesanyjára, akit azután két nő támogat félre az útból.

A százados szemmel látható undorral nézi a vad tömeg embertelenségét, azután előrelovagol, hogy a Golgotha tövében lihegve hömpölygő tömeg között csináljon rendet.

*

Cornelius százados és Caius a domb aljában állanak és halkan beszélgetnek. Ebben a pillanatban egy rablóábrázatú ragyás hóhér lohol el mellettük és törtet fel a dombra, néhány iromba vasszeggel a kezében. Kisvártatva kalapécsütések és csaknem egyidejűleg kínos nyöszörgések és elfojtott jajkiáltások hangja üti meg fülüket. Rekedtes, durva röhej rá a felelet. Most látják, hogy a keresztet felállították

és a rajtuk függő testekkel együtt valami hevenyészett gödörbe engedték le s a keresztet néhány nagy szikladarabbal megtámogatták.

Cornelius és barátja földbegyökerezetten bámulják az izgalmas jelenetet. A domb alján mögöttük gomolygó tömeg mindenáron a kereszttekhez akar tódulni, de ezt a százados katonáival erőlesen megakadályozza. A nagy tolongásban itt-ott sikoltozások is hallatszanak, amint a tolakodók egymást tiporják, tapossák.

*

Délután három órára jár az idő, amikor a tömeg, látva hiábavaló kísérleteit, a domb alján lassan oszladozni kezd. Miután a százados óvatosságból még otthagyja a katonákat, ő maga Caiussal lassú léptekkel a kivégzés helyére indul. Fent mintegy tíz lépésnyire a keresztektől megállanak és összeszorított ajakkal szemlélődnek.

— Sok ilyen kivégzést néztem végig életemben, — tekintett Caiusra a százados — de ekkora kínokat ilyen türelemmel viselni, mint ez a Názáreti, még nem láttam. Én ordítanék, átkozódnék; lehúznám az isteneket trónusukról.

Megdöbbenve hallgat el. A megfeszített Názáretinek édesanyja ott áll fennakadt szemmel a kereszt tövében. Már nem sír, csak lázasan piheg. . . Most úgy tetszik, mintha Jézus néhány halk, töredezett szót váltana az alantállókkal, de a két tiszt nem érti, mit mondott. A megfeszített Jézus szelíd arca megrándul, teste meg-megremeg, közben szívettépően hajtja fejét egyik oldalról a másikra. . .

. . . Síri csend. Csak az asszonyok elcsukló zokogása szűrődik fülükhöz.

— Az a szelídarcú ifjú ott, a Názáretinek édesanyja mellett, nagy bizalmasa lehet neki, mert folyton a szavait lesi — mormolja a százados.

— Minthacsak minden szavát az örökkévalóság számára akarná megjegyezni — teszi hozzá Caius.

Egyszerre csak a keresztben függő Emberfia megrendítő kiáltása hallatszik :

— Éli, Éli, lamma szabaktani! *)

— Mit mond? — kérdezi társát a százados.

— Úgy értettem, mintha valami Illést hívott volna. . .

Néhány percnyi kínos csend után ismét megszólal a Megfeszített :

— Szomjúhozom!

Cornelius azonnal megparancsolja, hogy ecetbe mártott szivacsot nyujtsanak fel neki.

Ekkor Jézus vértől ázott feje aláhanyatlik és végső erejével olyan nagyot kiált, hogy mindenki összeborzad. Cornelius meg is jegyzi:

— Ez a kiáltás inkább diadalkiáltás volt, mint a fájdalom hangja!

Még mondani akart valamit, de a következő pillanatban meg-inog alattuk a föld. A százados egyensúlyát veszítve barátjára dől, akivel együtt néhány lépést csetlenek-botlanak, amíg testük egyen-

*) Istenem, Istenem, mért hagyta el engem ?

súlyát visszanyerik. Kezüket szédülő fejükre szorítják. Ugyanekkor elképedve észlelik, hogy a nap minden látható ok nélkül elsötétedt. A föld eközben állandóan reng, mintha csak megborzongott volna ennyi gonoszság láttán. Oly nagy a sötétség, hogy a két tiszt csak tapogatódzva, botorkálva mozoghat. A kereszt előtt megállnak. Úgy tetszik nekik, mintha a Megfeszítettnek mosolygó arca ragyogna. A századosnak újra eszébe jut a reggeli jelenet azzal a titokzatos zsidóval, aki felakasztotta magát. Lelkében az érzelmek légiói gomolyognak. Elragadtatásában már nem is a kereszten függő halottat látja, hanem mennyei fényárban tündöklő égi jelenséget. . .

— Sajátságos — súgja oda barátjának — semmi borzadalmat nem érzek. Mintha kicseréltek volna. Ennek a Názáretinek földöntúli ereje volt. . .

— Caius mély megilletődéssel nézi.

— Kétségtelenül látom, hogy ártatlan ember volt!

Cornelius csendesen ingatja a fejét.

— Több volt, mint ártatlan ember. Valóban Isten Fia volt!

A terciárius Liszt Ferenc.

Liszt Ferenc halálában is Szent Ferenc alázatos fia akart maradni. Végrendeletében meghagyta: minden pompa nélkül, egy elhagyott kis temetőbe temessék. Lelke üdvéért ne mondassanak Requiemet, csak csendes gyászmisét. Fejfájára pedig a zsoltáros e szavait írják: „Az egyenes szívűek színed előtt laknak“.

Szent Ferenc a lélekmentő.

Sereno József, az első légió fasiszta katonája, mint annyi más fiatal, az élet viharában nehéz lelki válságba került és már-már elveszett. . .

1931. augusztus 27-én aztán történt valami. Szent Ferenc beleszólt a fiatal férfi életébe. Hogy mi módon azt nem tudjuk, mert Sereno csak ennyit jegyzett naplójába ezen a napon: „Ma reggel Szent Ferenc testvér Isten nevében megszabadított minden kétségemtől. Nem mondhatok mást. Hála legyen neked, Uram“.

Amikor nem sokkal később váratlanul magához szólította az Isten, nemcsak a fasiszta légió, hanem a harmadikrend tadjai is elkísérték utolsó útjára, mert Sereno József a terciárius kordával derekán, fra Felice néven tért meg az örökkévalóságba.

HÜSVÉTI ÜDVÖZLÉSRE vegyünk szentföldi levelezőlapokat! Olvasóinknak darabja 6 fillér, ha legalább 10 levelezőlapot rendelnek. 20 féle van.

Ezzel a jelszóval indultak a keresztes vitézek a Szentföld elfoglalására. Mi is ezzel fogunk hozzá a SZENTFÖLDI MISSZIÓ és a SZENTFÖLDI VAGYMŰ ügyének ismertetéséhez és terjesztéséhez.

Köztudomású, hogy a szentföldi misszió ma igen nehéz helyzetben van és mégis olyan kevés figyelmet szentelünk rá, és még kevesebbet teszünk érte! Tagadhatatlan pedig, hogy a kereszténység szívéhez a világ egyik része sincs olyan közel,

mint Jézus szülőföldje, amelyet az isteni Megváltó életével, vérével és halálával szentelt meg.

Hogy az emberek figyelmét Jézus szülőföldjére és a szentföldi misszióra minél hathatósabban felhívjuk, az újonnan alakult szentföldi ferencrendi zárdával kapcsolatban *szentföldi múzeumot* állítottunk fel és fokozatosan igyekszünk felépíteni a *szentföldi szentélyeket*: a Cenaculumot, betlehemi Barlangot, Kálváriát, Szentsírt stb., hogy akik nem mehetnek el Szentföldre, azok legalább így láthassák ezeket a szentélyeket és imádkozhassanak bennük... Ez lesz a MAGYAR SZENTFÖLD, ahonnan állandó engesztelés, imádás és esdeklés száll majd az Ég felé, hogy Isten bő áldását, bocsánatát és kegyelmeit érdemeljük ki.

Akik már jártak Szentföldön, azok maguk is tapasztalták, mennyire megrázza lelkünket a Kálvária, a Szentsír, a Fájdalmas Út stb. és mennyire fölemeli Názáreth, Betlehem, Emmausz, Ain-Karem stb. Ha a MAGYAR SZENTFÖLD csak nagyon kis részét is sugározza majd annak az égies lelkületnek, amitől Jézus szülőföldje illatozik, akkor nem hiába küzdöttünk, mert sokan fognak itt lelki megnyugvást találni.

Az Ur Jézus keresztfán váltott meg bennünket, mi is a kereszt jelével indítjuk meg ezt a mozgalmat. Akik a MAGYAR SZENTFÖLD kialakításában és a *Szentföldi misszió szeretetében* velünk dolgoznak és e célra áldozatot hoznak, azoknak neveit a SZENTKERESZT ARANYKÖNYVÉBEN örökítjük meg és kérjük szentmisénkben Istent, hogy egyszer majd az örökélet könyvében is ott ragyogjon nevük.

Hisszük, hogy a SZENTKERESZT ARANYKÖNYVÉBE mindenki be akar iratkozni, mert mindnyájan óhajtjuk, hogy a SZENTKERESZT legyen üdvünk és erőnk!

Kit írunk be ebbe az *aranykönyvbe*? Mindenkit, aki bármivel hozzájárul a SZENTFÖLD ügyeinek előmozdításához, mert itt a jóakarát számít. Beírjuk nemcsak az egyes embereket, hanem az *egyesületeket, a kongregációkat, a rendiközségeket, az egyházközségeket, oltáregyleteket, rózsafüzértársulatokat stb. is*, ha azok is részt akarnak venni ebben a nagy *keresztes hadjáratban*, amelyet a hívek szeretete folytat a Szentföldért.

Mi azonban építeni akarunk, nem rombolni. Az építéshez pedig téglák kellene! *Egy szentföldi téglá 6 fillér.* Ezek a téglák szent-

földi szentélyeket és jeleneteket ábrázolnak. Sok százezer téglára van szükségünk, hogy szépet alkothassunk! A *téglák kaphatók*: a szentföldi biztosi hivatalban: Budapest, I., Heinrich István-út 5. Telefonszám: 1—656—26.

Am az épület szépségét az áldozatos szeretettől kapja. A „*márványtábla*“ ára 100 pengő személyenkint; egy család márványtáblája 150 pengő. Akik „márványtáblára“ adakoztak, azok nevét megörökítjük a *kápolnában* és értük mint *alapító-jótevőként* minden hónapban két szentmisét mondunk; első csütörtökön és első pénteken délelőtt 8 órakor. A márványtáblák árát *részletekben* is be lehet küldeni ezen a csekken: „*A szentföldi misszió megbízottja, Budapest, 6,063.*“

A *szentföldi múzeum* számára szívesen elfogadunk bélyegeket, palesztinai vonatkozású térképeket (különösen régieket), szentföldi, szíriai, egyiptomi vonatkozású művészeti és népművészeti tárgyakat, állat- és növénygyűjteményeket és mindent, amivel a most kialakuló szentföldi múzeumot értékesse tehetjük. Így pl. szép fölvételeket, filmeket, tájképeket, a Szentföld vallási (keresztény, zsidó, és mohamedán) életét és a népszokásokat feltűntető képeket, festményeket, könyveket, a Szentföldön járt zarándokok neveit, leírásait; a Szentsír lovagjaira vonatkozó dolgokat; ásatási leleteket, szentírásokat és bibliákat; egyházi ruhákat és fölszereléseket stb.

1938-ban nálunk lesz az Eucharisztikus Világkongresszus. Ennek állandó emlékére szép csendben elő akarjuk készíteni a CENACULUM (Utolsó Vacsora terme) fölépítését, hogy ha már Szentföldön nem misézhetünk és nem imádkozhatunk *az Egyház ezen első templomában*, legalább itt a másolatában mutathassuk be a szentmisét és őrizhessük, imádhassuk, engesztelhessük az Úr Jézust a kenyér és bor *síne* alatt.

Hisszük, hogy ebben a szent törekvésben minden terciárius és hívő lélek velünk dolgozik! Ezt igyekszik elősegíteni a szentföldi misszió lapja: a SZENTFÖLD.

Jézus töviskoronája.

Azt mondják, hogy azokban az években, amikor nagypéntek az angyali üdvözlés ünnepére, vagyis március 25-ére esik, azokon a helyeken, ahol egy-egy tövist őriznek az Úr Jézus töviskoronájából, csoda történik: a szent tövisek megvéresednek.

Sokszor felvetik azt a kérdést, milyen tövisből is volt Jézus kínszenvedésének koronája. Ha valódiaknak fogadjuk el az Itáliában és más országokban őrzött tövisereklyéket, helyes az a feltevés, hogy a római katonák abból a tüskés növényből formálták a Megváltó fejére a koronát, amely különösen a déli országokban otthonos és amelyet Linné *Krisztus tövisének*. (*Ziziphus spina Christi*) nevezett el. Található a Holt-tenger mellett és a Jordán völgyében, sőt elvőtte Jeruzsálemben is. Trier, Brugge, Róma, Turin stb. őriznek *Krisztus tövis* ereklyéket.

Előkészület a szentáldozáshoz.

A legméltóságosabb Oltáriszentség vétele által közvetlen eleven kapcsolatba jutunk a valóságos, a most már megdicsőült Úr Jézussal. Ami ebből a bizalmas édes közvetlenségből a külső érzékelhetőség hiánya miatt elmarad, azt túláradóan pótolja a lélek táplálékát képező **benső egyesülés**. Jobban a miénk Jézus a szentáldozásban, mint volt apostolaié a mindennapos érintkezésben, vagy Zakeusé, midőn betért hozzá vendégségbe, vagy Lázaré, midőn feltámasztása után leült mellé a nővérei által készített vacsorára!

És ha érthetően boldogító nagy ünnep volt a hívő lelkeknek a Vele való találkozás, a házukbafoadás, amelyre alig képzelhető, szent gyönyörűséggel telt izgalommal készültek, akkor érthető az is, hogy az Oltáriszentséghez járulónak a szent pillanat felségéhez mértelen elő kell készülnie. Erre különös nyomatékkal figyelmeztet Szt. Pál apostol: „*Aki méltatlanul eszi ezt a kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Tehát vizsgálja meg magát az ember és úgy egyék ebből a kenyérből és igyék ebből a kehelyből, met aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivel nem különbözteti meg az Úr testét*“ (Kor. I. 11. 27-29) —29.) Ezzel ugyan elsősorban arra hívja fel figyelmünket, hogy halálos bűnnel ne merészeljen senki az Úr asztalához járulni, mert ezzel halálos ítéletet eszik önmagának, szentségtörést követ el, de az előkészületre is útbaigazítást ad, hogy: *vizsgálja meg magát az ember*. Háritson el minden akadályt, ami a leggyöngédebb szeretetben való egyesülésnek útjában állhat és tegyen meg mindent, ami a lélekbe térő Úr Jézusnak örömeire szolgál!

A legm. Oltáriszentség, mint mindegyik a szentségek közül az Úr Jézus rendelkezése szerint, a kegyelmet a dologi teljesítmény erejénél fogva közli a lélekkel, azaz maga a szentáldozás minden további nélkül létrehozza a méltóan áldozóban a kegyelmi hatásokat (ex opere operato). „*Aki eszi . . . él*“. Tehát az evés éltet minden más cselekedet nélkül. Mégis a trienti szent zsinat szerint (75. lap): *mindenkinek tulajdon felkészülése és együttműködése szabja meg a megigazulás kegyelmének mértékét*. A méltóan áldozók számára

van egy bizonyos legkisebb mérték, amely a szentáldozással együtt jár és amely az áldozók buzgósága, lelki készsége és akaratí elszánt-ságához mérten fokozódik. . . A virág is szebben díszlik a neki meg-felelőbb talajban. . .

A buzgóbb, a tökéletesebb neki készülés mértéke, az önfelál-dozás és az áldozatkészség foka szabja meg a kegyelem nagyságát. Minél nagyobb, minél egyezőbb az Úr Jézus akaratával, annál bő-vebb a szentáldozásban nyert lelkihatás. Ha többet adunk mi Neki, bőkezűségéhez mérten többet ad nekünk.

Nagyon fontos tehát az előkészület! Lássuk miben áll?

Az előkészület az egész emberre kiterjed, ezért kétfélet külön-böztetünk meg: testit és lelkít.

P. Roznik Rajnér O. F. M.

Igazi apa.

Frigyes Ákost, a volt szász király jó katolikus volt, de fia, az extrónörökös mégis kissé félve jelentette be, hogy pap szeretne lenni.

De a király így válaszolt:

— Ha már nem hagyhatok rád trónt, kinek adhatnálnak szíve-sebben mint a királyok Királyának!

Először gyökeret verni!

Julius Caesar mondta: A fa először a földben terjeszkedik, ver gyökeret és csak aztán tör kifelé. Így kell lenni az eszmékkel is!

Mi terciáriusok is először saját lelkünkben gyökereztessek meg a ferences szellemet és csak aztán terjessük kifelé!

Szent Ferenchez.

Szent Ferenc atyánk jöjj, ó jöjj!
Tárd ki karod felénk,
Megtépett gyermekeid felé!

Az Élet szárnyainkat megtépázta.
Ami szent, ami nemes volt, tölünk
Ez a sáros földleke. [elrabolta

De mi küzdeni, harcolni akarunk
Úgy, mint Te, örök példaképünk,
Hogy újra szép legyen a földünk.

Azért hát jöjj, ó jöjj
Szent Ferenc atyánk és segíts nekünk,
E nemes küzdelemben légy velünk!

Salamon M. Margit.

A Bold. Szűz hét örömének rózsafüzére.

írta P. Szabados Anzelm O. F. M.

VII. Titok : „Aki téged szeplőtelen szent Szűz.
örömmel felvett a mennyekbe és az
ég és föld királynőjévé koronázott.

Elmélkedés : Jelenések könyvéből ; 7. 12. 19. 21. és 22. fejezetek.

Jelszó : Az égi honvágy könnyűvé teszi a számkivetés idejét.

Felajánlás : 1. Hála emberi méltóságunkért a kegyes Szentháromságnak.

2. Akikért különösen szeretnék imádkozni és akik tőlem kértek meg-
emlékezést Istennel való társalgásomban.

Szűz Mária majdnem annyi időt töltött együtt meghitt boldogságban Jézussal, mint amennyit Szt. Fia mennybemenetele után nélküle. 12—14 éves korában lett Istenanyja ; 30 éves koráig a Szt. Család körében maradt Jézus ; 3 és félévig tanított és így ez idő alatt nagyon kevés időt szentelt Szűzanyjának. Így tehát Jézus halálakor a Szűzanya 46—48 éves lehetett. Ha 72 évig élt, akkor Szt. Fia mennybemenetele után még 26—24 évet töltött a földön. Ezek a várakozási évek igen nehezek lehettek Szűz Mária számára és a végnélküliség pecsétjét viselték magukon.

Mária lelkében ugyanis mind hatalmasabban égett az örök Haza utáni honvágy tüze. Sok öröme volt a földön is, mert láthatta, hogy Jézus nem hiába járta a földet, nem volt termés nélküli a magvetés. Sok hősiességet, áldozatosságot, fáradhatatlan buzgóságot, a vértanúság kiváló példáit láthatta. Nem alaptalanul állítjuk, hogy mindezek csak azért történtek, mert Szűz Mária esdette ki számukra az erősség és a bölcsesség, a tudomány és a jámborság ajándékait. Ő volt a csecsemőkorát élő Anyaszentegyháznak édesanyja. Ahogy a menyei Atya az ő kezébe tette egyszülött Fiát, úgy most az Egyházban titokzatosan tovább élő Krisztust is ugyan arra bízta, aki tudta, miképpen és hogyan kell bánnia a világ megjavítását és megtérítését szolgáló apostolokkal.

Vele veszi kezdetét az „Actio Catholica“. Mária az első munkatárs, aki minden jóságát, kedvességét, hősiességét és lánglelkűségét átadja a nagy célnak : Tovább építeni az Isten országát.

De ez csak a külső volt. Lángolt, izzott a lelke az emberek üdvösségéért, de amikor elcsendesedett az „apostolkodás hivatalos napja“, akkor imába kezdett, s a századok óta énekelt zsoltárral lelkéből nagy vágy és könyörgés tört fel az igazi, az örök otthon után. Ő el mondhatta : „kívánok feloszlani és Krisztussal lenni !“

Így szól a zsoltár : (83. és a 62.)

Isten, én Istenem, virradatkor Tehozzád ébredek.

Reád szomjazik a lelkem, Utánad oly nagyon sóvárog a testem.

E pusztá, úttalan, vizeslen vidéken.

Bárcsak megjelenhetnék Előtted a szent helyen

És láthatnám hatalmadat és dicsőségedet . . .

Szinte zsírral és kövérséggel telik el lelkem,

S ujjongó ajakkal mond szájam dicséretet,

Ha Reád gondolok nyugvó helyemen,

Ha reggelenként Rólad elmélkedem . . . (62).

Sóvárogva vágyakozik lelkem az Úr udvaraiba.

Ujjongva eped szívem és testem az élő Isten után.

Hisz' házat talál magának a veréb,

Fészket magának a gerlice, hová fiókáit helyezze...

Mily boldogok, Uram, kik házadban lakhatnak,

Téged örökkön örökké magasztalhatnak...

Mert jobb egy nap a Te udvaraidban, mint más helyen ezer! (83.)

De Isten nem ad belénk oly vágyat, amely be ne teljesedne. Amilyen az ember élete, olyan a halála. Ez igazolódott be Édesanyánk esetében is. A bűnhöz semmi köze sem volt, pedig annak zsoldja a halál. Miután egyetemes törvény, hogy mindenki meghal, aki a földre született, így ő sem lehetett kivétel. A halál förtelmesége: a feloszlás, azonban rajta nem teljesült, mert ő nem állott a bűn törvénye alatt.

A liturgiai hagyomány elszenderülésnek, dormitióknak nevezi ezt az ünnepet. Hittudományi tétel, hogy Szűz Mária testét föltámasztotta az Úr Jézus, és Ő már megdicsőülten van a mennyben, mint az ég és föld Királynője. Együtt volt szt. Fiával a szenvedésben, együtt van a megdicsőülésben is.

Elaludt... átszellemült arcán nem volt nyoma a halálfélelemnek és a verejtéknek, hanem mint hajnalkor a napsugár a sötétségbe, úgy lépett be Szűz Mária az örök fény birodalmába.

A képzelet és jámbor elgondolás festői színekkel, költői leírásokkal próbálja e fenséges órát érzékeltetni, de itt is álljon Szent Pál mondanása: „Szem nem látta...” A felvétel és megkoronázás kettős titkát egybefoglaljuk, mert hiszen a kettő egy: megdicsőülés a legmagasabb fokon. Ahogy a földön, úgy az égben is Szűz Mária a legtökéletesebb teremtménye a Szentháromságnak. Királynőnk lett, Anyánk lett.

A jelenések könyvéből némi fogalmat nyerhetünk az égi liturgiáról, ott próbáljunk támpontokat szerezni szegényes képzeletünk számára. Enek hangzik fel. Lobogó lelkesültséggel éneklük az égi karok a fogadási éneket... Mária alázatossága a maga fényességében ragyog fel. Látja, hallja, tudja, hogy mi miért történik. A csodás isteni színjátéknak és gratulációknak szívéből örvend, mélységes hálával megköszöni a Szentháromságnak és átéli földi börtönből kiszakadt lelkével a legszentebb örömeiket. Ő is énekel a megváltás titkairól, Isten szeretetéről...

Két láng ölelkezik és két fény tölti meg a mennyet: Isten fénye és Mária fényes lelke. Az Ég és a Föld csókot váltanak. A Teremtő és a teremtmény találkozását nem írhatjuk meg, azt majd látnunk és élveznünk lehet: „szem nem látta...”

Honvág... hazatérés... Olyan szavak ezek, amelyek a szívnek legmélyebb titkait hozzák felszínre és erősekké, bátrakká, kintartókká és hőökké fokoznak. Kinek minél tisztább lelke van, annál jobban fogja érezni és élvezni e titok örömét. Ki minél több és nehezebb próbát állott ki, annál dicsőségesebb részt fog nyerni az igazságos Bírótól, mert készen áll az igazság koszorúja, amelyet megad mindazoknak, akik sóvárogják az Ő eljövetejét. (Tim. II. 4,7—8.)

A katolikus élet megújulása a nemzeti Spanyolországban.

A véres, gyilkos események között irányítsuk tekintetünket arra a vallásos szellemre, amely az igazi spanyol népet áthatja, és meglátjuk azt a vallási megújodást, amelynek erőteljessége még a katolikusokat is ámulatba ejti.*

— Míg a vörösök templomokat és kolostorokat gyujtanak fel, a jó katolikusok nagy tömegben tartanak bünbánatot és imádkoznak a jó ügy győzelméért. Mialatt az egyik oldalon legyilkolják a papokat és szerzeteseket, a másik oldalon nyilvánosan megcsókolják a kezüket és ünnepélyesen kifejezik velük szemben nagyrabecsülésüket. Mialatt egyesek Isten káromlásával az ajkukon hálnak meg, mások viszont ezzel a kiáltással lehelik ki lelküket: „Éljen Krisztus, éljen Spanyolország!”

A katolikus szellemnek erről a felvirágzásáról Spanyolországban teljesen megbízható tanúk tesznek bizonyosságot. Hiteles adatok vannak az egyes vidékeken történekről, ahol elevenebben megőrizték a katolikus hitet, valamint más vidékekről, ahol minden a kommunisták istentelen propagandájába fullad. Bizonyos, hogy a katolikus hitélet felvirágzása Spanyolországban ma általános.

Mikor egy tizenhat éves ifjú édesanyjától az ütközetbe indulás előtt elbúcsúzott, így szólt: „Anyám, ne azért imádkozz, hogy meg ne haljak, s hogy visszatérjek, hanem azért, hogy a kommunizmust letörhessük és Krisztust ne sértegethessék többé Spanyolországban. Erre a célra örömet adom oda életemet.” Nem elszigetelt eset ez, mint ahogy hinnék némelyek. Ellenkezőleg azt mondhatjuk, hogy ennek az ifjúnak érzelmeit kifejező egyszerű szavak minden honfitársának gondolkozását is tolmácsolják. Ahol fegyvert ragadnak a vörösök ellen az Egyház és a haza védelmében, csaknem mindenütt egyértelműen kiáltják: „Mindenekelőtt a vallás, azután jöhet a többi!” Sok család esetét sorolhatnánk fel, akik önként és örömmel váltak meg néhol öt gyermeküktől is, hogy harcoljanak hitükért. 14—15 éves gyermekek tartanak ki állhatatosan a szüleik előtt, ha azok megakadályozni próbálják azt az elhatározásukat, hogy a harctérre menjenek, és nem nyugodnak, amíg engedélyüket és áldásukat meg nem kapják. Sokan távoztak úgy, hogy nem tértek vissza többé, mert életük virágjában kaszált le őket a vörösök gépfegyvere.

Mikor egy hétgyermekes családapa sorozásra indult, így szólt: „Rettenetes az a gondolat, hogy ez a hét gyermek esetleg apa nélkül marad, de még sokkal rettenetesebb lenne, ha *katekizmus nélkül* maradnának.” Kevéssel azután a vörösök ellen folytatott harcban hősi halált halt.

Egy munkás, özvegyember és négy gyermek atyja, bezárta szerény műhelyét s gyermekeit a szomszéd gondjára bízva elment a harctérre. Négy testvér, egy özvegynek gyermekei, szintén elhatározták, hogy a frontra mennek a vörösök ellen, de mert nem akar-

* A vatikáni rádió leadásaiból.

ták anyjukat egészen magára hagyni, egyikük belenyugodott abba, hogy otthon marad, anyja mellett. A derék asszony azonban, mikor ezt meghallotta, azt mondta, hogy ez az otthonmaradó fia nem méltó egy falat ételre sem, ha elnézné, hogy azalatt a többi testvére a harctéren küzd a hitéért.

— Mily szép látvány az ilyen ifjúság — írják Pamplonából — öröm nézni, amint egyik a Jézus Szíve jelvényével a mellén, a másik karmelita skapuláréval, ismét mások a Mária kongregáció vagy a harmadikrend jelvényével vonulnak be. Húsz pap egész éjszakán át gyóntatta a városnegyed lakóit, sokan az utca járdáján vagy a terek fái alatt végezték el gyónásukat, nyilvánosan letérdelve a feloldozásra.

Mikor sorozásra mennek, így énekelnek: „Ne sírj anyám, ne sírj, harcolni nem félek. A test nem ér semmit, érték csak a lélek!”

Salamancában mindenki Istenhez tér vissza. Leírhatatlan ott a lelkesedés. A templomok tele vannak, mindenki katonának jelentkezik, a 14 és 16 év közötti gyermekek is. Egy parancsnok, akinek katonái Szent Szív érmekeket adtak, nagyon megköszönte s arra kérte őket, hogy imádkozzanak sokat, de tegyék ezt a nemharcolók is, és segítsék őket imáikban, „mert az imádság nemcsak megvigasztalja a lelket, hanem a testnek is erőt ad.”

Cadixből írják: „Ítt rendkívül vigasztaló vallásos fellendülés mutatkozik. Az utcákon ilyenféle kiáltások hallatszanak: „Éljen Krisztus Király!” „Éljen a katolikus Spanyolország!” S ezek éppen ott hangzanak el, ahol azelőtt annyi csúnya és Istent gyalázó beszéd hallatszott.

Sevillában a nép és a katonák nemcsak a templomokban, hanem az utcán is kimutatják tiszteletüket a pap iránt s feltűnően nagy az áldozók száma is.

A vörösök egyik repülőgépe megtévesztve Saragossa lakosságát azzal, hogy a spanyol nemzeti színeket festette repülőgépére, minden akadály nélkül a város fölé repült s az u. n. Madonna del Pilar templomra 3 darab hatalmas bombát dobott le. Egyik sem robbant fel. A nép Szűzanya újabb csodájának tulajdonította az esetet, s azonnal nagyszabású körmenetet rendeztek, a városi hatóság, valamint nagyszámú katonaság és a polgári lakosság részvételével, hogy megköszönjék Pátrónájuknak ezt a csodáját. Oly nagy arányú volt a százezrekre menő tömegnek ez a vallási megnyilvánulása, hogy a város lakossága eddig még ilyenhez hasonlót nem látott.

A murciai Tribaldos-templomban meggyilkoltak egy professzort, mert mindig hős védője volt a katolikus ügynek. A vértanu egyik testvére így mondta el az eseményt a másik testvérének: „Anyánk és sógornőnk ezt a fájdalmat valóban csodálatraméltó lelki erővel viselték el. Nyugodj bele! Mindent el kell viselnünk, amit Isten reánk mért, különben is igazi nagy tisztesség egy családra, ha vértanuja van. Testvérünk is vértanu lett, hiszen egész életén át Krisztusért küzdött.”

Mikor a győzelmes csapatok Badajozba bevonultak, mindenki a templomokba sietett. Hálát adtak Istennek, hogy megszabadultak a zsarnoki uralomtól és a pusztításoktól.

Spanyolországban azokban a tartományaiban, amelyekben a vörösök uralkodnak, a vértanuk ezrei szenvednek éppenúgy, mint a kereszténység első évszázadaiban. Valóban sok hős keresztény tesz most is hitet az első vértanuk győzhetetlen erejével, dacára annak, hogy az ellenség sohasem volt olyan vad és kegyetlen, mint ma.

Eljön azonban az idő, amikor majd az Egyháznak ezek az ellenségei is kiáltani fogják: Győztél, Galileai! Ky.

Neves terciáriusok.

Hellwig Ferenc

terciárius, szegény, tizenháromtagú családból származott s már tízesztendőskorában munkába fogták, hogy megkeresse mindennapi kenyerét. Végül villamoskaleáz lett és Bochumba került. Itt olvasott egy könyvet Don Boscóról, a terciárius ifjúsági apostolról és ez oly hatással volt rá, hogy elhatározta, ő is az elhagyott gyermekeknek szenteli életét. Összegyűjtötte a kis csavargókat és foglalkozott velük, ahogy Don Boscótól tanulta, a tehetségesebbeket pedig, akik hivatást éreztek a papi pályára, tanította saját összekuporgatott pénzén és azokon a filléreken, amiket jómódúbb emberektől kéregetett erre a célra. Hogy mennyi akadály, megnemértés, gáncsoskodás érte, nehéz lenne elsorolni, de Hellwig Ferenc testvér nem csüggedett, lelkes kitartással ment előre útján. Negyvenötévi apostolkodásának hatvan pap és szerzetes, 25 laikus testvér, 28 szeminarista volt a gyümölcse és a westfáliai iparvidék egy jelentős, Krisztushoz hűséges munkástömege.

1934-ben temették el, mellén XI. Pius pápa kitüntetésével.

Hős volt, pedig szíve csak egyszerű munkászubbony alatt dohogott, de a sziv tele volt Isten és felebaráti szeretettel és mindent bearányozó ferences vídamsággal.

Zong-que-pu

kínai volt. Doktor. 1918-ban lelövetett egy rablót és ettől kezdve nem volt egy nyugodt perce. Végül átmenekült a hunani missziósterületre és Krisztus igéiben megtalálta lelkének békéjét. Megkezeszelkedése után belépett a harmadikrendbe is és erős kézzel fogott hozzá, hogy megölje magában a régi embert. Lemondott legkedvesebb szórakozásáról, a színházról, ünnepnapokon sohasem fogadott el lakomára szóló meghívást, leszokott a dohányzásról és az ivásról, soha többé nem ült gyaloghintóba. Éveken át éjfélkor kelt és egy-két órai szentségimádst végzett, s amikor erre az öregség erőtlenné tette, megfogadta, hogy többé nem reggelizik.

De nemcsak példával, hanem szóval és imádsággal is apostolkodott és tudását, munkáját teljesen a misszió szolgálatába állította. Megtérítette fiát és bátyját egész családjával együtt, majd türelmes, hősies kitartással a feleségét is.

Igazi apostoli lélek volt, akinek 1934-ben bekövetkezett halálával Szent Ferenc terciárius rendje sokat veszített.

A skipetár fia.

Regény. Írta P. Barkata Fábán O. F. M.

9. Az utolsó vihar.

Hátra volt még a feketelevés, azaz még ennél is rosszabb, az öreg Stiefni. Vajjon sikerül-e ennek engesztelhetetlenséggel körülbástyázott szívét meghódítani? A bosszú ágyúszava nem pusztítja-e el minden igyekezetét?

Attól a naptól, amikor felkereste, nem beszélt vele. Már akkor föltette magában, hogy többször fölkeresi, többször beszél vele a szándékmegváltoztatása érdekében. Később azonban másként látta jónak. Nem kereste fel, hanem távolról figyelte és figyeltette. Pontosan értesült minden tetteről, minden szaváról. Emellett csendesen várt a kegyelem órájára. Kétségtelen, türelme nehéz próbát állt ki. Minden vasárnap ott látta az istentiszteleten. Szentbeszédjének nagyrészt hozzá intézte. Nagy hévvel döngetett a bezárt szívkapun. Eredmény? Semmi! Legalábbis eleinte úgy látszott. Az ott ült és nyugodtan hallgatott, mintha a szónok szavai a legkevésbé sem érintenék. Második alkalommal is úgy hangzott fölhívása, intelme és célzása, mint a pusztába kiáltó hangja. Stiefni marad a régi. Minden indításra hozzáférhetetlen. Harmadik vasárnap recscent a jég. A pap észrevette beszéd közben, hogy a kemény ember lopva kétszer is szemébe nézett. Na — gondolta magában — ez hatott, kinn az ajtó előtt észrevette fiát! Ez alapos lökést adhatott neki. Legközelebbi alkalomkor megfigyelte, hogy Stiefnit nagy nyugtalanság tartja fogva. Belső küzdelmének jelei ültek arcán. A pap határozott: Most vagy soha! S hozzálátott.

Másnap a Bariaktárt, a törzs vénjeit, bíráit és előkelőit kereste fel. Hosszú megbeszéléseket folytatott. Stiefni vezeklő fiát is titkon magához kérte. Vele is hosszasan elbeszélgetett. Másnap fölszólította Gint, kövesse őt. Gin engedelmeskedett. Anélkül, hogy csak egy szót is szolt volna, megindult. Útközben a plébános betért egy házba, ahonnan egy hordozható bölcsőt vivő asszonnyal tért vissza. Velük tartott az is. Mentek. Itt is, ott is emberek várakoztak, akiket a pap fejhajtással üdvözölt. Mindig többen és többen lettek s mindnyájan hallgatagon mentek egymás mögött... Furcsa! Gint természetesen nyugtalanság szálta meg, amely csak fokozódott, amikor észrevette, hogy az út, amelyen haladnak, Stiefni házához vezet. Kicsit később már semmi kétség sem állt fenn. Feltűnt előttük a hatalmas épület. Arra irányították lépteiket. Ott, ahol máskor mind a házban, mind pedig a ház körül oly lüktető élet folyt, most minden kihaltnak és csendesnek társzott. Ember: sehol. Nem látható az egész környéken egy árva lélek sem rajtuk kívül. A kula*) zárt ajtaja előtt hirtelen megállt a pap és vele mintegy összebeszélve azok, akik követték, Gin is. Nyugtalansága egyre fokozódott s itt elérte tetőfokát. Zavarodottan állt ott és a pap szemében kutatott. Onnan akarta kiolvasni, mit is jelentsen ez a ceremónia. A kísérők

*) A kula várkastélyszerű épület. (Ford.)

mindegyikét szemügyre vette. Fölismerte a Bariaktárt, a törzs bírait és legtekintélyesebb embereit. Az asszony is ott volt. Éppen most emelte le válláról a bölcsőt. A földre tette le maga elé. Kis fiúcska aludt benne édesen és nagyokat szuszogott.

Gint egy gyors gondolat szállta meg és ragadta magával. Öröm töltötte el egész valóját, de félelemmel és rémülettel keverve. Bel-sejében egész zűrzavar keletkezett. A küzdelem, amely lelkében végbement, a remény győzelmével végződött. Mégis mély levertséget, csaknem kétségbeesést érzett ismét. Nem tudta, melyik érzelemnek engedelmeskedjen, azt azonban világosan és határozottan látta, hogy nehéz óra előtt áll, amely egész életére kihatással lesz. Ezer aggódás között érték a pap szavai:

— Térdelj le!

Nem vette észre, hogy a pap megbökte. Azt sem, hogy ez most kötelet tart kezében. Letérdelt. Ekkor pillantotta csak meg a kötelet. Nem szabadkozott kezei hátrakötözésétől. Egyik ember hóhérbárdot. jatagánt húzott elő övéből s odanyujtotta a plébánosnak. A pap letette. Majd Gin nyakát szabaddá téve egy másik kötélrabbal körülkötötte. Mikor e műveletekkel elkészült, bölcsőhöz lépett s azt — a gyerek lábával az ajtó felé fordítva — a bejárat elé helyezte.

Még egy pillantást vetett vissza s szemeit izgatottan körülhordozta, mintha látni akarta volna, vajjon rendben van-e minden. Majd egy hirtelen mozdulattal megragadta az ajtó reteszét, kinyitotta és belépett, magamögött pedig behúzta az ajtót.

Kint egy darabig lélekzetfójtó várakozás uralkodott. Minden jelenlevő tudatában volt ez óra fontosságának. Tudták, mily nagy harcra vállalkozott ez a csupaszív pap. De azt is tudták, mily nehéz lesz a meggyilkolt atyjának hajthatatlan szívét megindítani, az anynyira megkedvelt bosszú gondolatát szívéből kitépni, egy emberéletet a Kanun karmaiból kiszabadítani. Imádságba kezdtek. Gin is áhítattal próbált imádkozni. Képtelen volt azonban jól megválogatott szavakat találni s a sok imádság közül, amiket tudott, egyet is elmondani. Folyton csak ezt hajtogatta:

— Krisztus sebeire, Krisztus szegeire, Krisztus szívére, a Hét-fájdalmú Szűzre kérék, könyörülj rajtam!

Sokáig tartott az imádság. Legalább is úgy tűnt fel. A nehéz percek órák hosszúságával hatnak. Már mindenkin türelmetlenség vett erőt, amikor végre kinyílt az ajtó. A plébános és a fellegvár-szívű Stiefni. A pap kezét az öreg vállára tette s csaknem erőszakkal magával húzta. Az ajtó előtt megállt vele. Itt elengedte. Stiefni szilárdan a falhoz támaszkodott. Mellkasa nehezen dolgozott, homloka sárga volt és vastag izzadságcseppek hulltak le róla. Szemei egy pillantással végigmérték az egész irgalomért esedező képet. Azután egyenkint egyiktől a másikhöz ment. Látta a bölcsőt, megpillantotta fia térdelő gyilkosát, akít összekötött kezekkel és hóhérbárdal a nyakán kezébe adtak. És im itt vannak — akik idevezették — a törzs legkiválóbbjai és a pap, aki előbb még a mindentmegbocsájtó szeretetről beszélt. Tekintetével és gondolataival nem is jutott tovább.

A pap térdre roskadt előtte. A megkötözöttre mutatva beszélni kezdett s hangján észrevehető volt, hogy könnyekkel küzdök.

— Itt van fiad gyíkosa, tehetetlenül térdel előtted hóhérpallóssal a nyakán. Kezeid közé adja magát. Lelkét-szívét pedig keserű bánat tartja fogva. Isten megbocsájtott neki, most már csak rajtad a sor, hogy te is megbocsáss!

A bölcsőben kuncogó gyerekekre mutat s tovább folytatja, most azonban már biztosabban hangzik hangja.

— Nézd az ártatlanság könyörög a bánkódó bűnösért! — Az emberekre mutatva folytatja — és itt könyörög az egész törzs, megbocsájtást kérünk tőled.

Erre az ott álló emberek is térdreborultak, kezüket fölemelték és úgy könyörögtek.

— Stiefni! az Isten szerelmére, bocsáss meg!

A hatalmas termet méltóságteljes daccal megmozdult. Remegett az öreg, mint aki reszket. A bölcsőhöz ment. Megragadta és megfordította arccal az ajtó felé. Szívszorongó pillanatok. Vajjon mi következik? Az öreg egy szót sem szól. Levetség, megtörtség, sugárzik róla. Hallgatag. A térdeplők felé tart. Először Ginhez lép. Remező ujjakkal babrál a kezein lévő köteléken. Eloldotta. Gin kezei szabaddá váltak. Arca pedig hol kék, hol pedig piros az ámulattól és rémülettől... Az öreg Stiefni a második — jatagánt tartó — kötél után nyúl. Ezt is kibogozza. A fegyvereket messze elhajtja magától, azután lehajol. Ősz haja összevegyül a térdeplő barnáéval. Megfogta Gint, magához vonta és megcsókolta.

A körülöttük térdeplő férfiak elsírták magukat. Felugrottak és körülfogták őket. Ujjongtak örömben, de ujjongásuk megnyilvánulása hangtalan volt és szent, mint a pillanat. Csak a szemek csillogtak és a kezek kulcsolódtak hálaimára. A kettő közepettük úgy látszott, mintha az emberi életből felemelkedtek volna egy magasabb régióba. Sokáig átölelve tartották egymást. Végül is meglazultak karjaik. Kezet fogtak mintegy eskütételre. Stiefni a meghatottságtól és az örömtől remegő hangon beszélni kezdett.

— Megbocsájtok! Fiam vérét Krisztusnak ajánlom fel.

Most aztán olyan jelenet következett, amelyet könnyebb átélni, mint szóval leírni. Az öröm ledöntött minden korlátot. Kiabáltak, ujjongtak. Stiefnit csaknem szétszedték a boldogságtól. Mindenki akart neki valami szépet, kedveset mondani. Ez hosszú ideig tartott. Az örömteljes izgatottságot megtörték, vagy inkább meghosszabbították Stiefni szavai, amelyeket az otlévökhöz intézett.

— Ámbár nem vagyok rá érdemes, kérem mindnyájukat, élvezzék ma házam vendégszeretét.

A tetszés moraja száguldott végig rajtuk. A házigazda pedig karonfogta Gint és magával vonszolta be egyenesen a házba. Amint beértek, az öreg elkiáltotta magát:

— Hé, asszonyok, ma ünnep lesz! Kedves vendégek érkeztek! Gondoskodjatok harapivalról.

Ő maga ült a tűz mellé, hogy mindnyájuk részére kávéfőzzen.

Válasz kérdésünkre és viszontválasz.

Az írók gárdáját. . .

Szécsény. I. „A lap oly kedves, szép és tartalmas, egyszerű és ferences, hogy nem szólhatunk hozzá semmit. Örülünk, hogy Szerkesztő Úr sem híve a modernségnek. Csak egyet kérünk: szeretnének megismerni a F. K. írógárdáját, ezért szeretettel kérjük Ft. Pátert, kegyeskedjék úgy időnkint egyik-másik munkatársnak fényképét leközölni. . .”

Elvileg nem kívánjuk, hogy a F. K-ben megjelenjék fényképünk. Ha azonban egyik-másik munkatársunk valamiképpen a készülő Eucharisztikus Világkongresszus alkalmával előtérbe kerül avagy jónak látjuk fényképének közlését, szívesen megteesszük. Jobban szeret azonban a ferences lelkület ismeretlenül dolgozni. A sok szereplés nem szerez neki örömet!

További óhaját is igyekszünk teljesíteni, de egyelőre legyen türelemmel.

Szentkúti Terciárius nap.

II. Miután tekintélyes rendiközségek úgy nyilatkoztak, hogy Országos Terciárius Nagygyűlést 1937-ben ne tartsunk a tervbe vett esztergomi kirándulással, örömmel üdvözljük a fölvetett tervet, hogy június 13-án,

Szentkúton Szent Antal ünnepén Terciárius Napot

rendezzünk, lehetőleg az egész ország terciáriusainak részvételével. Filléres zarándokvonalokat a MÁV-tól lehet kapni. Mint kifejti, abban az időben a mezei munka sem akadály. Az ifjúság bevonásával rendkívül meghatóvá tehetnők a *liliomszentelést*, a *gyermekek megáldását* és a *liliomos körmenetet is!* Abban a szép környezetben megpihen a lélek és a test, és a ferences derű alapjait rakjuk le akkor, amidőn Szűzanyánk szeretetét ápoljuk magunkban.

Részünkről tehát a legnagyobb szeretettel karoljuk fel gondolatát, és kérjük a rendiközségeket, jelezzék erre vonatkozólag fölfogásukat, óhajukat a *Főtisztelendő Terciárius Igazgatóságnak Budapest II., Margit-körút 23.* Innen szokták ugyanis évente a *Szentkúti Terciárius Napot* szervezni. Ha Budapest, Vác, Szécsény, Balassagyarmat, Eger, Miskolc, Gyöngyös, Jászberény, Szolnok, Kecskemét, Cegléd, Hatvan, Rákospalota, Nagykáta, Debrecen, Gödöllő, Csongrád, Szeged és környékeinek terciáriusai közös akarral összefognak és elhozzák mindazokat is, akiket a szeráfi szellem érdekel, akkor ez gyönyörű megnyilatkozás lesz és hathatósan készíti elő az 1938. évi Eucharisztikus Világkongresszust. Szent Antal és Szent Paskál tisztelői dolgozzatok! Szent Ferenc Atyánk követői ne tétlenkedjete! Mit tehetne az a 12.000 magyar terciárius, ha ilyen nagy ügyekben következetesen egyért dolgozna!

És a Terciárius Vezérkönyv ?!

Sz. J. A. Szomoruan olvastam panaszos sorait. Nem szabad azonban elkeserednie. Szent meggyőződése, hogy a hiba azért is van, mert nem tartják be azokat az alapelveket és rendelkezéseket, amelyeket a rendiközségekre vonatkozólag a *Terciárius Vezérkönyv* a 90—95. oldalakon előír. Hiszen tagadhatatlan, hogy a terciárius szellem fejlődése a rendiközség előljáróságától függ! Dolgozzunk vele együtt!

Az a Rendiközség fejlődik, amelyiknek tagjai öntudatosan ismerik és szeretik a Terciárius Szellemet. Azért a terciárius irodalomra szívesen áldoznak, és rajta vannak, hogy minél többen olvassák és járassák a FERENCES KÖZLÖNYT!

Rendünk világkrónikája.

Tókióban a ferences nővérek templomában megalakult a terciárius rendi-köztség. A megalakuló gyűlésen maga Mgr. Chambon elnökölt és lelkes beszédben buzdította a japán katolikusokat, hogy legyenek Szt. Ferenc tanítványai azon hős japán terciáriusok példájára, akik az első vértanúk között nyerték el Japánban a dicsőség koronáját.

A **Csodák Csodája** című cikkünkre vonatkozólag egyik városban vita indult, hogy az valóban igaz-e. Kérdést intéztünk a szieni ferences guárdiánhoz, hogy valóban úgy áll-e a dolog, amint azt leírta P. Magyar Arnold OFM, hogy t. i. a szentostyák századok óta leljesen romlatlanul vannak meg. A következő levelet kaptuk: „Kedves Atya! Igaz az u. n. Csodák Csodája”, amelyet őriznek Sziénában, Szt. Ferenc templomában. Ugy van, amint idézed a cikket. Szeretettel üdvözlöl: P. A. Niccolini, az Obser-vanza guárdiánja.” V. ö. Ferences Köz-löny 1936. év 299 sk.

A **Manilai Euch. Világkongresszusz**on Dougherty pápai legátus nagymiséjén 150.000 hívő vett részt, az esti befejező gyertyás körmeneten 500.000 hívő vonult fel, 34 állam küldöttségével is. Nemzeti viseletben jelentek meg a japánok, az annamiak, szép küldöttség képviselte az egyik néger missziós telepet. Mikor a Dougherty bíboros az Oltáriszentséggel áldást adott, utána este 9 órakor megszólalt a Szentatya hangja és rádión keresztül üdvözölte az egybe-gyűlteket, majd áldását adta rájuk. Ez

után Daugherty bíboros, pápai delegátus bejelentette, hogy a legközelebbi Euch. Világkongresszust 1938-ban Budapesten tartják. — Megjegyezzük ezzel kapcsolatban, hogy a vidékiterciáriusok hazánkban tiszteletreméltóan igyekeztek erénygyakorlatokat, ájtatosságokat felajánlani a Kongresszus sikeréért. Megható olvasni egyik-másik buzgóságát és áldozatosságát. A nagyobb városoknál mintha kevésbé nyilatkozna meg ez a mélyes hit és bekapcsolódás az Eucharistia ünneplésébe.

Libanon és Szíria katolikusai között nagy tiszteletnek örvend Szt. Ferenc és Páduai Szt. Antal. Gyakran láthatunk kis gyermekeket, akik Szt. Ferenc és Szent Antal iránti hálából és tiszteletből ferences ruhában (habitusban) járnak, mint Olaszországban. Szt. Ferenc kordaviselőinek száma itt 2000. Megelőzik az európai ifjúságot a szeráfi szellem követésében!

San Franciscóban 1937 tavaszán állítják majd fel Assisi Szent Ferencnek 50 m magas szobrát. Az Egyesült államok kormánya is hozzájárult költségeihez.

Jujuyan (Argentínában) szintén hatalmas, bár kisebb szobrot állítottak fel Szt. Ferencnek a jujuyi olaszok.

Nyolcvan év Szent Ferenc harmadikrendjében. Mult év októberében halt meg a bajorországi Emmershamban, 102 éves korában Goleneder Anna, aki 1856—1936-ig vagyis nyolcvan éven át volt tagja Szent Ferenc harmadikrendjének.

Szerkesztői üzenetek.

Kedves Olvasóinknak és Barátainknak, akik a Ferences Közlöny hűséges munkatársai és terjesztői, *húsvéti ajándékkul* a SZENTFÖLD című lappal együtt mellékeljük a SZENVEDŐK KILENCEDET. Ha Isten segít, majd a Szentföldön is imáinkba foglaljuk őket, amikor az ünnepek alatt ott időzünk. Kérjük további jóságos apostolkodásukat a lap érdekében.

Újdombóvár. Megkíséreljük, de nem hisszük, hogy abban az ügyben valamit elérhetünk. Kérje Szt. Józsefet: ő előbb szerez állást.

Nagydorog. Kérését hamarosan teljesítjük. Türelem. Jó gondolat, de egyelőre más van előtérben.

„Megjavuljak”. Aki ilyen alázatos és törekvő, azt szereti az Úr Jézus. Igyekezze önmagában a hit, remény és szeretet szt. indulatait fölébreszteni.

A SZENVEDŐK KILENCEDE 20 fillér. Nagyobb rendelésnél %.

Rendi élet.

Szombathely. 1936 Febr. 23-án farsangi teaestélyt rendeztünk, amelyen Ónagyméltósága Grösz József püspök, apostoli kormányzó úr is megjelent. A püspök urat P. Kocsis Ödön rendi igazgató és Gerlachfalvy Viktor városi tanácsos, a ferencrendi plébánia tanácselnöke, fogadták. A ferences kultúrház szépen feldíszített bejáratánál a rendi előljárásság élén Dr. Eredics Ferencné rendi előljárónő meleg szavak kíséretében szép csokrot nyújtott át a főpásztornak.

Miután a püspök úr a teremben az izlésesen díszített asztalnál helyet foglalt, nyomban felhangzott a ferences vegyeskar üdvözlő éneke. Ezután P. Ödön rendi igazgató atya üdvözölte a magas vendéget. Majd Bánhidi Elemér Beretvás Hugó: Szent Ferenc Oratoriuma c. művéből énekelte el a „Szent Ferenc Isten szegénye” kezdetű elragadó himnust, amelyet Jurányi-Jarisch János kísért zongorán. Huszár László dávidói Bakó Adám: „Szent Ferenc munkája” költeményét szavalta. Színré került a „Szent Ferenc és a rablók” című 3 felvonásos kis darab is.

A püspök úr lebilicselő szavakkal mondott köszönetet a szíves fogadtatásért és arra kérte a jelenlevőket, hogy Szent Ferenc áldásos szellemét minél nagyobb mértékben tegyék magukévá.

Szokásos lelkigyakorlatunkat márc. 25—29-ig tartottuk meg. Naponként reggel 1/27 órakor szentmisével kezdődött, utána a ferences kultúrházban volt az első szentbeszéd. Délután 1/26 órakor keresztútát végeztünk. 1/27 órakor volt a második beszéd. 29-én a 1/27 órai szentmise alatt közös szentáldozáshoz járultunk és pápai áldással fejeződött be a lelkigyakorlat.

A szentbeszédeket P. Ödön rendi igazgató tartotta. Különösen ráirányí-

totta figyelmünket életünk valódi céljára, továbbá a négy utolsó dologra: a halál, ítélet, pokol és mennyország; azonkívül sürgette a napi szentmise hallgatást, a gyakori szentáldozást és a jó Szűzanya tisztelőtét.

A mély gondolatokat igazgató atyánk példákkal világította meg. Nagy hálával és elismeréssel tartozunk neki buzgó fáradozásáért.

Júliusban Scheirich Bonaventura provinciális atya szeretett igazgatónkat Nagyatádra helyezte háziönöknök. Mély megköszönéssel vett tőle búcsút rendi-községünk. Igyekezzünk sok szép tanítását szívünkbe vésní és megtartani. Imáinkkal támogatjuk új munkakörében.

Helyette új igazgatóul Vados Pál atya került, akit mint kedves ismerőst örömmel üdvözöltünk. Szintén nagy szeretettel és buzgósággal vezet bennünket.

Szeptember első vasárnapján majdnem teljes számban részt vettünk a búcsúszentlászlói zárandoklaton, amelyet Grösz József püspök, apostoli kormányzó Öexcellenciája vezetett.

A terciáriusok nagygyűlésén a rendi-községünket előljárónónk Dr. Eredics Ferencné képviselte, aki azután beszámolt a nagygyűlés határozatairól.

A spanyolországi sorozatos oltárszentséggyalázásokért okt. 22-én d. u. 5—6-ig megkérelő ájtatosságot tartottunk, amelyen városunkból is számosan vettek részt.

Vados Pál igazgató atyánk bevezette a teremi gyűléseket. Így a szokásos rendi gyűlés után, amely a templomban van, átvonulunk a ferences kultúrházba, ahol imából, énekből, szavaltából és előadásból áll a teremi gyűlés.

Ezenkívül az igazgató atya a decemberi tanácsülésen megalakította a kü-

lönböző szakosztályokat, a missziós szakosztályon kívül, amely már ügyis meg volt alakítva.

Ezek a következők:

1. *Ifjúsági szakosztály.* Célja ferences ifjúságot nevelni. A szakosztály vezetője P. Weisz Mihály. Mellette működik a fiú ifjúság irányítására Komora Péter, a leányifjúság irányítására Danka Mária és Tóth Vincéné.

Az *énekkart* Korenika Géza kántor vezeti.

2. *A rendezési szakosztály.* Célja ünnepélyek rendezése és a teremi gyűlések műsorának megállapítása. A szakosztály vezetője P. Weisz Mihály.

3. *A sajtószakosztály.* A katolikus sajtó terjesztésére. Elnöke: Molnár Miklós.

4. *A szocialis és karitatív szakosztály.* Vezetője Mária Tekla, szeretetház főnöknője.

5. *A propaganda szakosztály.*

December 8-án 9 újoncunk letette a fogadalmat, egy jelölt pedig felvételt nyert rendünkbe. Így rendtagjaink száma 364.

A karácsonyi ünnepek alkalmával kedves kis karácsonyi szindarabot rendeztünk nagy sikerrel.

Szent Ferenc Atyánk vezessen bennünket az egyszerű, csendes és buzgó élet példaadó útján, hogy egykor vele együtt örvendezhessünk!

Szabó Mária, Ágnes
titkár-nővér.

Az újdombóvári rendiközségnek 60 tagja van, akik a havi előjárásági és közös gyűléseiket otthonunkban rendezsen látogatják. A főtiszt. tartományi Főnök Atyánk által kinevezett új igazgatónk főtiszt. *Petheő Gyula* káplán úr

többször részt vett gyűlésünkben mindig valamely gyakorlati lelki életre szolgáló elmélkedést adva. Altalános feloldozásokban részesített templomunkban.

A testvérek csoportokba osztva vállakozva mentek a plébánia templom heti tisztogatására. Ugyancsak a szakadózó templomi ruhákat megjavították, megmosták. A betegeket meglátogatták és a haldoklók szentségeinek felvételére buzdították teljes sikerrel.

A szegények ellátása ügyében a Mansz-nak segítségére voltak.

Otthonukban többször végeztek kilencedet az elsőpéntekre előkészületül, már kilencedet pedig a lourdesi Szent Szűz, Szent Ferenc tiszteletére. Részt vettek a plébániai Szentségimádásban egyik kitűzött órában közösen. Megjelentek a feltámadási és más egyházközségi körmeneteken saját zászlójuk alatt testületileg.

Kötelezték magukat, hogy máriagyüdi híres bucsújáró helyünk restaurálására 3 évig évi egy pengő adománnyal járulnak. Az első évit már be is fizették.

A templomban a missziók számára egy perselyt állítottak fel.

Főtisztelendő plébánosuknak és igazgatójuknak nevük napjára lelkicsokrot nyújtottak át diszes lapon.

Egy igen szegény rendi testvérüknek külön adomány gyűjtésével segítségére siettek. Egy helybeli orsolita apáca és egy rendi testvér temetésén testületileg vettek részt. Imáikba foglalták szerencsétlen spanyol hittestvéreiket. A rossz sajtó ellen agitáltak, és terjesztettek a jó sajtót. Járatják a *Ferences Közönyt*.

Küldöttek lelkicsokrot a manilai euch. világkongresszus sikeréért.

Ruzsinszky József
rendi előjáró.

Beretvás Hugó Szent Ferenc hymnusa. A szerzőnek híressé vált „Assisi Szent Ferenc” XX. c. oratóriumából már közismert gyönyörű hymnusa most mint külön kiadvány jelent meg magyar és német szöveggel a „Magyar Kórus” kiadásában, háromszólamra átírva, orgona vagy harmónium kísérettel. Sok helyen már népénekké vált és most megjelent kotta olcsó áránál fogva a legszélesebb rétegekben való elterjedését biztosítja. Főtisztelendő P. Hermann Hermenegild kapisztáni és főtisztelendő P. Scheirich Bonaventura mariánusi tartományfőnök urak elrendelték, hogy *Beretvás Szent Ferenc hymnusát* a nagymisék végén, továbbá ünnepek alkalmával az összes terciáriusok énekeljék.

Könyvkritika.

Beretvás Hugó: Mise Szent Ferenc tiszteletére. Kétszólamú énekkarra, orgona vagy harmónium kísérettel.

A Szent Ferenc oratórium világhírnemes szerzője Asszisi nagy Szentje iránti gyermekded szeretetének kifejezésére, az Úr Jézus legdalosabb lelkű követőjének tiszteletére írta nemrégiben megjelent miséjét. Az egész kompozícióban mély áhítat, lendület, egyszerűség és markáns kifejező erő vonul végig. A *Kyrie* valóban buzgó imádság és bensőséges esdeklés az Úr irgalmáért. A *Glóriában* a magasztos, szívekhez simuló dallambeli kifejező erő van telve nagyszerű zenei fokozásokkal, amelyekhez bensőséges orgonakíséret járul. A *Credo* mesteri kézzel van megkomponálva. Tele van igen kedves váltakozó és összeölelkező szólamvezetésekkel. Igazi zenei *Credo*, katolikus szent meggyőződésünknek melódiákban gazdag kifejezése. A *Sanctus* kánon is imitációszerűen kezdődik és folytatódik, valamint a *Benedictus* is át van szöve igen hatásos zenei formák alkalmazásával. Az *Agnus Dei* igazi ima fokozódó erővel — mf - f - ff — az Isten Bárányához, Aki elveszi a világ bűneit. — Általában az egész kompozíció nagy nyereség egyházi zeneművészetünk részére. Kisebb kórusok is könnyen énekelhetik. Középiskolák, képzők és szemináriumok is nagy hatással adhatják elő ezt a misét, amelynek megtanulása abszolúte nem jelent nagy fáradságot. Legyen köszönet és hála az illusztris szerzőnek, aki lelkének dallamos gazdagságával akarja az embereket jobbakká, tökéletesebbé tenni.

Beretvás Hugó: Ave Maria. Négyszólamú vegyeskarral. Orgona vagy harmónium kísérettel.

Ezen kompozíciót először a világhírnemes „Bécsi Kamara-Énekkórus” adta elő Weissenbäck zeneakadémiai igazgató vezényletével Bécsben az elmúlt évben. Mély egyháziasság, áhítattal teljesség, a szó legigazibb értelmében vett: *grandiozitás* jellemzik e művet, amelyet egyházzenei hangversenyeken is *frenetikus eredménnyel és hatással* lehet előadni. — Beretvás Hugó mindkét kompozíciója kapható a Szent István Társulat zeneműkereskedésében — Budapest, IV. Kecskeméti-utca 2. szám, vagy lapunk kiadóhivatalában.

P. Szabó Polikárp.

Frunkhahn posztógyár

szöveget közvetlenül a gyártól

IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.

VI. TERÉZ-KÖRUT 8.

VIDÉKRE MÉG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!

Gemmellitől

Franciskanizmus 450 P.

Pálffy Erzsébet grófnétól

Bayloni Szt. Paskál élete 450P

Terciárius diploma 60 fillér.

Terciárius Vezérkönyv 140 P.

Ápoljuk a jó zenét! Zene ápolás — lelki ápolás
Közismert és a legjobb

Harmóniumok

nemes orgonahanggal házi használatra, iskolák-, dalárdák-, templomoknak.
Magyarországban vezető harmóniumcég, legnagyobb harmóniumraktár:

Hörl Nándor

Budapest, II., Török-utca 8. szám.

Telefon: 516-52 — Fizetéskedvezmény! — Sürgőnycim: Harmonhöl.

A szerkesztésért és a kiadásért felelős: P. MAJSAI MÓR O. F. M. szentföldi biztos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Heinrich István-utca 5.

Kiadótulajdonos: A Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány.

Kapisztrán-nyomda Vác.

Printed in Hungary. Művezető: Farkass Károly.

Terciárius naptár 1937 március hóra.

5. Szent Keresztút titkainak ünnepe ÁF. TBvil. Elsőpénteki önfelajánlásért
6. Szent Koléta sz. II. r. TBvil. [TBvil.]
9. Bolognai Szent Katalin II. r. sz. TBvil.
19. Szent József ünnepe ÁF. TBvil.
- 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. és 28-án ÁF.
22. Szent Benvenut I. r. hv. TBvil.
24. Szent Gábor főangyal TBvil.
25. Gyümölcsoltó Boldogasszony és nagycsüörtök TB.
28. Húsvét ünnepe TBvil.

Érénnyakorlat e hónapra: Meggyőződésünk, hogy amelyik rendiköztségben különösen tisztelik Szent Józsefet, Szűz Mária jegyesét, ott jó szellem uralkodik és a rendiköztség fejlődik. Akire legdrágább kincsét bízta a mennyei Alya, az ránk is vigyáz, nekünk is kegyelmet eszközöl ki. A rendiköztség tagjai egymással szemben gyakorolják azt a figyelmességet és tisztelettel teljes gyöngédséget, amelyet Szent József a Szűzanyával szemben mutatott, és akkor öröm lesz köztük lenni.

Terciárius naptár 1937 április hóra.

2. Elsőpénteki önfelajánlásért TBvil.
4. Fehérvasárnap. Szt. Benedek I. r. hv. TBvil.
14. Szt. József védelme TBvil.
16. A fogadalom megújítása TB.
23. Egyed I. r. hv. TBvil.
24. Sigm. Szt. Fidél I. r. vt. TBvil.
28. B. Luचेziusz III. r. hv. első terciárius TBvil.
30. Cott. Szt. Benedek—József I. r. hv. TBvil.

Érénnyakorlat e hónapra: Védelemre olyan sokan szorulnak, mert kevesen tudnak a saját lábukon minden körülmények között megállni. A jószág egyik szép jele az is, hogy kiterjeszti védő karját az ilyen tehetetlenek fölé, hogy ránevelje őket az önnállóságra. A helyes lelki élet ugyanis bizonyos lelki nagykorúságra, saját lábukon való járásra úgy segít, hogy amellet mindig figyelünk az irányító, vezető és támogató kézre is! Alázatosságra oktat, hogy bátrak legyünk!

TB. jelenti, hogy aznap csak a rendiek nyerhetnek rendi templomban teljes búcsút. TBvil. jelenti, hogy aznap világiak is nyerhetnek rendi templomban teljes búcsút. ÁF. általános feloldozás teljes búcsúval.

A Ferences Közlöny előfizetési ára:

Magyarországon negyedévre 0'90 P, Romániában egy évre 5'— P
Jugoszláviában egy évre 50 dinár, Amerikában egy évre 1'50 dollár.

Egyes szám ára: 30 fillér.

Lapzárta minden hó 12-én. — Megrendeléseket, reklamációkat a FERENCES KÖZLÖNY kiadóhivatala címére: Budapest, I., Heinrich István-ntca 5. kéziratosokat és a lap szellemi részére vonatkozó leveleket pedig a FERENCES KÖZLÖNY szerkesztősége címére ugyanoda kell küldeni. — Kéziratosokat nem adunk vissza

Lapunk közleményeit, cikkeit csak a szerkesztő külön engedélyével szabad más lapban megjelentetni, akkor is csak lapunkra való hivatkozással.

Postatakaréki befizető lapunk száma: 51.581. Telefon: 1-656-26.

SZENT FERENC RENDJE

címen megjelenik rendünk története P. Takács Ince OFM tollából. Legszebb húsvéti ajándék!

A gyönyörű kiállítású, 400 oldalas mű nélkülözhetetlen azoknak, akik Szt. Ferenc fiai és tisztelői. Ára nálunk 4 P.